

JERZY ROGALA

ur. 1930; Puławy

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Puławy, II wojna światowa, okres powojenny, Żydzi, sklep żydowski, stosunki polsko-żydowskie, dzieciństwo

Puławscy Żydzi

Nie miałem pojęcia w ogóle [o tym, że Żydzi stanowili znaczny procent mieszkańców przedwojennych Puław], nie miałem rozeznania i w zasadzie nie mówiło się u mnie w domu na ten temat. Po prostu nie był to żaden temat.

Mówię o tych wypadkach, [które znam], poza tym nie miałem do czynienia, styczności [z ludnością żydowską]. Nawet z opowiadań [nie znam], nie obito mi się [o uszy], że tam ktoś miał sklep, czy jakaś zacna osoba była znana w Puławach pochodzenia żydowskiego. Nie mam na ten temat żadnej wiadomości.

Pamiętam, sklepik taki żydowski był na alei Partyzantów, dawnej Żyrzyńskiej, to mnie babcia wysyłała i jajka miałem tam kupić. To już było w czasie okupacji. Dostałem te jajka i przyniosłem do domu, pamiętam jak dzisiaj, pięć jajek. To kawałek był ze Słowackiego na Partyzantów przejść. To gdzieś jak WКУ stare było, przed ulicą Kruka ten sklepik był, przy samej ulicy zresztą, taki mały sklepik. Tak pamięcią sięgam, jak się nazywał, nie pamiętam. I co się z nimi stało, nie wiem. W ogóle z Puław z tymi Żydami to nie wiem, co się [stało]. Nie wiem, czy się rozjechali, [czy] gdzie [się podziali].

[Po wojnie] był czas inny, jak to mówią – kiedyś się nazywał jakimś nazwiskiem żydowskim, a później się Nowak robił, po prostu się wstydzili, czy się ukrywali, no nie wiem. Daleki jestem od rasizmu, że tak powiem, ale to jest dla mnie obce w ogóle, nie miałem powodu, żeby się nawet interesować [tymi sprawami]. Ja nie wiem, czy nie było [Żydów po wojnie w Puławach], czy byli pod innymi nazwiskami, po prostu nie wiem. Wydaje mi się, że nie byłoby powodów do jakichś [obaw z ich strony], ja nie słyszałem w ogóle o jakichś antagonizmach między ludnością [polską a] żydowską.

Data i miejsce nagrania	2003-11-24, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"